

Grondboor & Hamer

Tweemaandelijks tijdschrift van de Nederlandse Geologische Vereniging
Jaargang 56 (2002) nummer 2

Inhoudsopgave:

- 25 J. Leloux: Ramshoornngips
26 J. Lankamp: Bijtsporen op een sauriërbot uit Winterswijk
28 H. de Kruyk en H. Steur: *Tempskya* versteend hout van een boomvaren uit het Krijt
35 P. Westbroek: De wetenschap van systeem aarde en Gaia
41 W. Heirman en R. Dillen: Kwarts in versteend hout van Hoegaarden
47 C. de Jong: Verslag van de Landelijke Contactdag
48 L. W. van den Hoek Ostende: Boekbespreking 'Ice sheets and Late Quaternary Environmental Change'

Ramshoornngips

Het Gelders Geologisch Museum bood ons een foto aan van een ramshoornngips uit Mibladen, Marokko. Het stuk heeft een hoogte en een breedte van beide ongeveer 25 centimeter.

Deze foto is gemaakt door de heer H. E. Rutgers uit Arnhem. Meneer Rutgers is vrijwilliger bij het Gelders Geologisch Museum.

Ramshoornngips of ramshoornseleniet is een handelsnaam voor een speciale variëteit van gips (gehydrateerde calciumsulfaat, $\text{CaSO}_4 \cdot 2(\text{H}_2\text{O})$), waarbij de lange dunne kristallen zich in spiralen buigen. Ze zijn kleurloos en doorzichtig met een parelmoerglans of een 'glans als de maan' (seleniet komt van het Griekse woord voor maan).

Mibladen is een mijnbouwgebied waarin tot 1976 op grote schaal looderts gewonnen werd. Daarna en tot op heden is door vele honderden 'schatgravers' gegraven naar de voor deze streek beroemde vanadinitgroepen. Met de hand worden tunnels gegraven tot wel tien meter diep. Het gebied bestaat daar uit sterk gebroken, gebarsten en verweerde rhyoliet (een

lichtgekleurd vulkanisch gesteente met veel orthoklaas en kwarts, dat geassocieerd wordt met krachtige vulkaanuitbarstingen). Naast vanadinit komen er ook fraaie wulfeniet-groepen, bariet, cerussiet, anglesiet, galeeniet en kwarts voor.

Wel opvallend is dat gips niet echt thuis hoort bij de mineraalassociatie van Mibladen. Vermoedelijk zal deze kristalgroep dus uit een andere laag in de omgeving komen dan waaruit de vanadinit komt. Een fossiel of recent zoutmeertje in de buurt misschien?

Bronnen:

www.smartminerals.com/top_crystals/marocco_mibladen_eng.htm
www.mineralgallery.co.za/gypsum.htm

Jacob Leloux